

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5Csp/53/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8420201341
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2021:8420201341.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou v spore žalobcu Intrum Slovakia, s. r. o., Mýtňa 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Mýtňa 48, P.O.BOX 205, 810 00 Bratislava, proti žalovanému J., o zaplatenie 887,08 eur s prísl., takto

rozhodol:

- I. Žalobu zamietá.
- II. Žalovanému vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Pôvodný veriteľ spol. Všeobecná úverová banka, a.s. podal dňa 27. 07. 2020 na tunajší súd žalobu, ktorou žiadal, aby súd vo veci vydal rozhodnutie, ktorým by žalovanému uložil povinnosť zaplatiť mu sumu 887,08 eur s úrokom z omeškania z dlžnej sumy vo výške 5 % ročne od 29. 12. 2019 do zaplatenia a na náhradu trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že medzi ním a žalovaným bola dňa 29. 07. 2013 uzatvorená Zmluva o poskytnutí pôžičky č. 6152254/0046783202 v znení jej dodatkov, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky VÚB, a.s. na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom. Na základe tejto zmluvy bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 2 500 eur. Žalovaný sa zaviazal žalobcovi nahradiť celkové náklady spojené s pôžičkou, a to formou pravidelných 60 mesačných splátok vo výške 77,97 eur, teda celková suma pôžičky činila 4 678,20 eur. Celkové náklady spotrebiteľa boli vo výške 2 178,20 eur. Tento svoj záväzok splácať úver riadne a včas nesplnil ani na základe predžalobných výziev, preto žalobca listom z 23. 12. 2017 vyzval žalovaného k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo, čím došlo k spoplatneniu dlhu. Vzhľadom k tomu, že žalovaný bol v omeškaní s úhradou splátok, žalobca si uplatnil právo veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. okamžitú splatnosť úveru. Keďže je žalovaný v omeškaní s plnením peňažného dlhu uplatňuje si aj úroky z omeškania.

2. Uznesením č. k. 5Csp/53/2020 - 70 zo dňa 12. 02. 2021 tunajší súd pripustil zmenu účastníka na strane žalobcu a to na spol. Intrum Slovakia s.r.o.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe s podanou žalobou nesúhlasil a žiadal ju v celom rozsahu zamietnuť. Mal za to, že zmluva obsahuje viaceré dojednania, ktoré sú v neprospech spotrebiteľa, obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Uviedol, že mu nebolo doručené oznámenie o zosplatnení úveru. Taktiež mal za to, že zmluva neobsahuje náležitosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, preto je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Namietal vysokú RPMN, čo má tiež za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Poukázal na to, že žalobcovi celkovo uhradil sumu 3 742,56 eur, teda viac ako mu bolo na základe zmluvy o úvere zo strany právneho predchodcu žalobcu poskytnuté, preto žiadal konanie zastaviť.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, najmä žalobou a jej prílohami a to Zmluvou o poskytnutí pôžičky, predžalobnou upomienkou z 26. 10. 2017, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 23. 12. 2017, prehľadom splátok a úhrad žalovaného, vyjadrením žalovaného, vyjadrením žalobcu a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav.

5. Spoločnosť Consumer Finance Holding, a. s. - právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaný ako klient uzavreli 29. 07. 2013 Zmluvu o poskytnutí pôžičky č. 6152254/00467832020, na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku vo výške 2 500 eur -v hotovosti, ktorú mal žalovaný uhradiť v 60 splátkach, výška mesačnej splátky s poistením bola 77,97 eur a ročná úroková sadzba 32 %. Výška RPMN bola 32 %, priemerná hodnota RPMN 18,29 %. Termín konečnej splatnosti bol 07/2018. Celkové náklady spotrebiteľa boli vo výške 2178,20 eur a celková čiastka bola 4 678,20 eur.

6. V zmysle čl. 5, 5.1 Zmluvných ustanovení Zmluvy; spoločnosť poskytuje Klientovi Pôžičku na základe uzatvorenej zmluvy.

Podľa čl. 6, bod 6.1; Zmluvných ustanovení Zmluvy; klient je povinný riadne a včas splácať pôžičku a to v pravidelných mesačných splátkach v sume a termínoch určených splátkovým kalendárom, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy, inak v sume a termínoch uvedených v Zmluve a v termíne uvedenom v bode 6.2 týchto zmluvných podmienok.

Podľa čl. 6, bod 6.3; Zmluvných ustanovení Zmluvy; prvá splátka je splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení zmluvy alebo po doručení služby, pokiaľ nie je dohodnuté inak.

Podľa čl. 9 bod 9.3 Zmluvných ustanovení Zmluvy; Spoločnosť je oprávnená požadovať od klienta zmluvnú pokutu v prípade, ak sa klient dostal do omeškania o splatení ktorejkoľvek jednotlivej splátky. V 30-ty deň po dobe splatnosti je klient povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej splátky. V tento deň sa zmluvná pokuta stáva aj splatnou.

Podľa čl. 9 bod 9.4, 9.6 Zmluvných ustanovení Zmluvy; v prípade omeškania s úhradou jednotlivých splátok jed klient povinný uhradiť spoločnosti okrem zmluvnej pokuty i sankčný úrok vo výške stanovenej nariadením vlády č. 87/1995 Z. z. Výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Súčasťou pohľadávky Spoločnosti voči Klientovi sú aj náklady vynaložené spoločnosťou na zabezpečenie vymáhania pohľadávky.

7. Predžalobnou upomienkou zo dňa 26. 10. 2017 vyzval právny predchodca žalobcu žalovaného na splatenie nedoplatku na splátkach vo výške 233,91 eur, a to bezodkladne. Zároveň žalovaného upozornil na možnosť zosplatenia úveru.

8. Listom zo dňa 23. 12. 2017 právny predchodca žalobcu žalovanému oznámil vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru.

9. Z prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že žalovaný na splátkach uhradil sumu 9 341,68 eur, čo vplynulo aj z podanej žaloby.

10. Pôvodný žalobca vo svojom vyjadrení uviedol, že uplatnená suma predstavuje nesplatený úver poskytnutý žalovanému právnym predchodcom žalobcu na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Istina tvorí sumu 2 500 eur, nakoľko žalovaný do dňa podania žaloby uhradil z titulu poskytnutej pôžičky sumu 3 742,56 eur, na istine ostalo uhradiť 805,79 eur, t. j. schválená výška pôžičky 2 500 eur - na istine uhradených 1.694,21 eur a na úroku zostalo k úhrade 81,29 eur, t. j. celková výška vyčísleného úroku 2.129,64 eur (hodnota je výsledkom rozčlenenia sumy 4629,64 eur na istinu 2.500 eur + úrok 2.129,64 eur) mínus na úroku uhradených 2 048,35 eur. Preto žalovaná suma predstavuje zostatok na istine 805,79 eur, plus zostatok na úroku 81,29 eur, t. j. 887,08 eur. Vo vzťahu k sume istiny uviedol, že suma 4 629,64 eur je výsledkom súčtu 52 predpísaných plátok po 77,97 eur do zosplatenia spolu vo výške 4 054,44 eur a zosplatennej sumy 2 575,20 eur. Od tejto sumy boli odpočítané úhrady žalovaného, ktorých výsledkom je žalovaná suma. Ďalej uviedol, že uzatvorená zmluva spĺňa všetky náležitosti ustanovené zákonom. Poukázal aj na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ zo dňa 09. 11. 2016 vo veci

C-42/15. Vo vzťahu k dobe trvania zmluvy uviedol, že žalovaná bola prostredníctvom parametrov zmluvy oboznámený o dobe trvania úveru ako aj o termíne konečnej splatnosti. Poukázal na ust. § 122 ods. 2 OZ podľa ktorého, koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota počíta. Pokiaľ termín konečnej splatnosti, v ktorom má absentovať deň v mesiaci sa premietne do daného ustanovenia, žalovaná musela mať vedomosť o tom, že splátka je splatná vždy len ku 20. dňu v mesiaci a teda takýto údaj nemohol byť zameniteľný so žiadnym iným dňom v mesiaci. Na základe vyššie uvedeného žiadal, aby súd podanej žalobe v celom rozsahu vyhovel. Uplatnil si trovy konania.

11. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe so žalobou nesúhlasil, uviedol, že zaplatil viac ako mu bolo poskytnuté, zmluva nemá náležitosti a obsahuje neprijateľné podmienky, úver je bezúročný a bez poplatkov. Taktiež uviedol, že v predmetnom spore vystupuje v pozícii spotrebiteľa, ktorému je súd povinný poskytnúť ex offa zvýšenú ochranu. Žiadal konanie zastaviť, keďže úver preplatil.

12. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej Občiansky zákonník) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 559 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, splnením dlh zanikne. Dlh musí byť splnený riadne a včas.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

13. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej Zákon o spotrebiteľských úveroch), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať aj tieto náležitosti:

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1
- b) a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1
- d) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

14. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

15. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o poskytnutí pôžičky, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

16. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok

(čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej smernica).

17. Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka

18. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

19. Na základe vykonaného dokazovania mal teda súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou, na základe ktorej žalovanému bola poskytnutá pôžička vo výške 2.500 eur, ktorú sa žalovaný zaviazal splatiť v 60 splátkach vo výške 77,97 eur. Žalovaný do podania žaloby uhradil splátky v celkovej sume 3 742,56 eur.

20. Uzavretá úverová zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľských úveroch; uzavretá úverová zmluva nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona (§ 1 ods. 2 zákona). Žalobca je právnická osoba, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľské úvery a žalovaná je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Z ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmlúv ktoré súd citoval vyššie vyplýva, že každá zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka povinne obsahovať aj osobitné náležitosti podľa § 9 ZoSÚ. O aké náležitosti ide a či ich zmluva obsahuje je pritom potrebné a možné posudzovať výlučne podľa právnej úpravy účinnej v čase jej uzavretia. Zákon absenciu niektorých náležitostí vymedzených v citovanom zákonnom ustanovení síce nespája s následkom neplatnosti právneho úkonu (úverovej zmluvy), poskytuje však spotrebiteľovi ochranu v takej forme, že úver pri ktorého dojednaní neboli tieto náležitosti splnené je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Podľa citovaného zákona obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je okrem iného aj údaj o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN), /§ 9 ods. 2 písm. f), j), zákona. V súlade s ustanovením § 11 ods. 1 zákona absencia vyššie uvedených údajov nespôsobuje neplatnosť uzavretej zmluvy, avšak poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

21. V uzatvorenej zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je uvedená konečná splatnosť pôžičky, teda nie je naplnená dikcia § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch. Zmluve je ako termín konečnej splatnosti uvedený údaj 07/2018.

Jednou z obligatórných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o konečnej splatnosti úveru. Pokiaľ je súčasťou dojednanie, že dlžník je povinný splácať úver do okamihu úplného uhradenia čerpaného úveru vrátane príslušenstva, takéto dojednanie nezodpovedá zákonnej požiadavke. Na základe uvedeného možno konštatovať, že údaj o konečnej splatnosti úveru v zmluve absentuje. Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne, a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť. V predmetnej zmluve je ako údaj konečnej splatnosti uvedený len mesiac a rok, 07/2018.

Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a jeho vyššie uvedených ustanovení je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je

povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. 09. 2012, sp. zn. 17Co/151/2012).

Súd poukazuje, že obdobný právny názor bol vyslovený aj rozhodnutím Okresného súdu Trenčín sp. zn. 27C/118/2015 z 09. 02. 2016, Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 9C/70/2015 z 02. 02. 2016, Okresného súdu Prešov sp. zn. 28C/91/2015 z 10. 02. 2016.

22. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Tento výklad dopadá aj na zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle citovaného zákona s poukazom na § 1 ods. 8 Zákona č. 129/2010 Z. z., kde je vyjadrená subsidiarita Občianskeho zákonníka, ako aj subsidiarita osobitných predpisov. Podstatou spotrebiteľskej ochrany je, že sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho dodávateľa, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany slabšej strany (spotrebiteľa a to údaj o výške splátky, o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov).

Práve z vyššie uvedeného dôvodu bol prijatý aj zákon č. 129/2010 Z. z. a ustanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia vyššie uvedenej faktickej nerovnováhy bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie ako pri nespotebiteľskej úverovej zmluve posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Niektoré ustanovené náležitosti zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa preferoval až do takej miery, že ich neuvedenie v písomnej forme sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatnosťou úveru ako sankciou pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu.

23. Súd má vedomosť o právnom názore vyjadrenom v Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09. 11. 2016 v právnej veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Bíróová.

V uvedenej právnej veci Súdny dvor EÚ vo svojej odpovedi na 1. otázku uviedol, že Článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave.

Súdny dvor EÚ vo svojom rozhodnutí vyslovil, že Smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto Smernice, daný záver je však vzhľadom na napadnuté ustanovenie Zákona o spotrebiteľských úveroch neaplikovateľný, nakoľko v tomto konkrétnom prípade ide o vnútroštátne právo - Zákon, ktorý nad rámec smernice zakotvil prísnejšie podmienky vo vzťahu k povinným náležitostiam spotrebiteľskej zmluvy o úvere na splnenie ktorých je viazané posúdenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru.

Požiadavka zákona o spotrebiteľských úveroch je teda od požiadavky Smernice iná. Zákon uvádza, že zmluvy musia obsahovať „výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“. Slovenský zákon o spotrebiteľských úveroch ide nad rámec Smernice a celkom jednoznačne požaduje vyjadrenie tak splátok istiny, ako aj splátok úrokov a splátok iných poplatkov. K výkladu tohto ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch existuje konštantná judikatúra slovenských súdov potvrdená rozsudkami Najvyššieho súdu SR, desiatkami rozhodnutí krajských súdov a stovkami rozhodnutí okresných súdov

SR, v zmysle ktorej je potrebné toto ustanovenie vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje v zmysle § 11 ods. 1 Zákona za bezúročnú a bez poplatkov. Smernica vyžaduje v spotrebiteľskej zmluve iba uvedenie výšky, počtu a frekvencie splátok spotrebiteľa.

V danom prípade je tu zrejmy konflikt medzi Smernicou a Zákomom o spotrebiteľských úveroch. To však neznamená, že sa má bez ďalšieho automaticky uplatniť pred vnútroštátnym právom Smernica. V takom prípade totiž musí vnútroštátny súd skúmať, či môže Smernici priznať priamy účinok, resp. nepriamy účinok. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci.

V prípadoch, kedy súdy Slovenskej republiky rozhodujú o sporoch medzi veriteľmi a spotrebiteľmi ohľadne bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľských úverov podľa Zákona, resp. Smernice, sa jedná o spory medzi jednotlivcami. Z tohto dôvodu nie je možné, aby vnútroštátne súdy poskytli Smernici priamy účinok.

Súd preto musí skúmať, či môže Smernici priznať nepriamy účinok. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ, je rozsah a medze nepriameho účinku smerníc vyjadrený jednak právom EÚ, jednak právom vnútroštátnym. Súd posúdi, či je možné uplatniť eurokonformný výklad, teda či vzhľadom na právnu povahu Smernice možno jej ustanovenia aplikovať pri výklade vnútroštátneho Zákona. V takomto prípade musí ísť o výklad v čo najväčšej možnej miere v zmysle znenia a účelu/cieľa Smernice, musí ísť o výklad za použitia výkladových metód podľa vnútroštátneho právneho poriadku, nesmie sa jednať o výklad contra legem a nesmú byť porušené všeobecné právne zásady. Okrem uvedeného výklad Zákona nemôže narúšať všeobecné právne zásady, najmä zásadu právnej istoty.

Vzhľadom na explicitné znenie zákona o spotrebiteľských úveroch v časti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov, nemožno priznať Smernici ani nepriamy účinok, jednalo by sa o výklad vnútroštátneho Zákona contra legem.

Súd je preto názoru, že zákon o spotrebiteľských úveroch jednoznačne určuje náležitosti spotrebiteľskej zmluvy a v prípade absencie čo i len jednej z nich, tak ako to ustanovuje § 11 tohto zákona, je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

24. Súd v súlade s rozsudkom Súdneho dvora z 09. 11. 2016 vo veci C-42/15 ešte uvádza, že zmluva o úvere, resp. jej náležitosti nemusia byť obsiahnuté na jednom dokumente, avšak, vzhľadom na platnú právnu úpravu, dokumenty, v ktorých sú obsiahnuté náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, musia mať písomnú formu, ktorá pre svoju platnosť vyžaduje podpis účastníka zmluvného vzťahu. Súdny dvor v uvedenom rozsudku uviedol, že článok 10 ods. 1 a 2 smernice 2008/48 v spojení s článkom 3 písm. m) tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil na jednej strane, že zmluva o úvere, ktorá patrí do pôsobnosti smernice 2008/48 a ktorá je vypracovaná písomne, musí byť podpísaná zmluvnými stranami, a na druhej strane, že táto požiadavka podpísania sa vzťahuje na všetky náležitosti tejto zmluvy uvedené v článku 10. ods. 2 smernice. Podľa čl. 10 ods. 2 písm. c) smernice má zmluva zrozumiteľne a stručne uviesť dĺžku trvania tejto zmluvy.

25. Rovnako súd má vedomosť o uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017, avšak poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Prešove z 31. 05. 2018 sp. zn. 19Co/20/2018, rozsudky Krajského súdu v Prešove z 05. 04. 2018 sp. zn. 3Co/32/2018, Krajského súdu v Prešove zo 01. 03. 2018 sp. zn. 9Co/164/2017, Krajského súdu v Prešove z 25. 04. 2018 sp. zn. 7Co/155/2017. Mimo iného z uvedených rozhodnutí vyplýva, že „Požiadavka smernice k otázke členenia splátok je tak jasná a zreteľná, že zo slovného spojenia smernice „výška, počet a frekvencia splátok spotrebiteľa“ absolútne žiadnym výkladom nie je možné vyvodiť požiadavku, aby zmluva uvádzala splátky v členení na splátky istiny, splátky úrokov a splátky iných poplatkov. Preto Súdny dvor Európskej únie v rozsudku C-42/15 správne rozhodol, že smernica takéto členenie nepožaduje. 14. požiadavka zákona je však od požiadavky smernice iná. Zákon uvádza, že zmluvy musia obsahovať „výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“. Niet žiadnych pochybností, že slovenský zákon ide nad rámec smernice

a celkom jednoznačne požaduje vyjadrenie tak splátok istiny, ako aj splátok úrokov a splátok iných poplatkov. Ak by slovenský zákonodarca chcel vyjadriť to isté, čo požaduje smernica, ktorá navyše obsahuje požiadavku tzv. úplnej harmonizácie, je zrejmé, že by použil takú istú terminológiu ako používa smernica. Avšak slovenský zákonodarca takúto terminológiu nepoužil, ale k termínu „splátky“ pridal slová „istiny, úrokov a iných poplatkov“. K výkladu tohto ustanovenia zákona existuje konštantná judikatúra slovenských súdov potvrdená rozsudkami Najvyššieho súdu SR, desiatkami rozhodnutí krajských súdov a stovkami rozhodnutí okresných súdov SR, v zmysle ktorej sa má toto ustanovenie vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje za bezúročnú a bez poplatkov.

26. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý úver je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

27. Súd pre úplnosť poukazuje, že zmluva o úvere v časti dojednanej výšky ročnej úrokovej sadzby je neplatná a to aj pre rozpor daného dojednania s dobrými mravmi.

28. Dobrými mravmi (bonimores), ktoré sú používané ako kritérium, u ktorého je daný osobitný záujem na ich dodržiavaní, nie sú zákonom definované. V súdnej praxi sú všeobecne posudzované ako obvyklé, poctivé a spravodlivé správanie sa, pričom sú dôležité predovšetkým všetky okolnosti, za ktorých bol právny úkon uzatvorený. Ich obsah spočíva v uvedenom mimoprávnom súbore pravidiel chovania, ktorý je všeobecne uznávaným vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi a rešpektuje právne princípy spoločenského poriadku. V rozpore s dobrými mravmi je právny úkon vtedy, ak odporuje takýmto pravidlám chovania, ktoré povahu právnych noriem samé osebe nemajú.

Dohodnuté úroky sú odplatom za užívanie poskytnutú istinu, nemajú zabezpečovaciu funkciu a na to, že ich výška je v rozpore s dobrými mravmi nemá vplyv, že táto bola dobrovoľne dohodnutá. V súlade s dobrými mravmi je taká výška úrokov, ktorá predstavuje primeranú výšku odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny, teda ňou dôjde k zhodnoteniu požičaných peňažných prostriedkov bežným (obvyklým) spôsobom. V rozpore s dobrými mravmi, podľa súdnej praxe, je spravidla taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v čase ich dojednania, stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Vzhľadom na skutočnosť, že úrok dohodnutý medzi stranami sporu v zmluve o úvere viac ako 3-násobne (teda podstatne) prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, dospel súd k záveru, že takto dohodnutá výška úrokov v zmluve o úvere je neprimeraná a je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia tak teda nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom.

Vychádzajúc zo štatistických údajov zverejnených na webovej stránke Národnej banky Slovenska boli priemerné úrokové sadzby pri úveroch (spotrebiteľské a iné úvery) uzatvorených na dobu od 1 do 5 rokov v júli 2013, kedy bola predmetná zmluva uzavretá, v sadzbe 11,27 % ročne. Výška úrokovej sadzby úveru dohodnutá medzi stranami sporu bola 32 % ročne. Úroková sadzba predmetného úveru je tak viac ako o 200 % vyššia ako priemerná sadzba úrokov pri úveroch poskytovaných bankami v rovnakom období.

29. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Cdo/1/2009 zo dňa 31. 07. 2009, podľa ktorého „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške

úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“

30. Žalovaný bol tak na istine pôžičky povinný zaplatiť sumu 2 500 eur, teda sumu, ktorá mu bola zo strany žalobcu reálne poskytnutá. Zo strany žalovaného boli do podania žaloby uhradené finančné prostriedky v celkovej sume 3 742,56 eur a teda žalovaný uhradil na poskytnutý úver vyššiu sumu ako mu bola reálne poskytnutá. Nakoľko žalovaný zaplatil viac ako mu bolo zo strany právneho predchodcu reálne poskytnuté, úver teda preplatil, súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

31. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 2 591,23 eur s príslušenstvom, pričom súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Úspech v konaní mal v plnom rozsahu žalovaný, ktorému by tak vznikol nárok na náhradu trov konania. Žalovaný si žiadne trovy neuplatnil, zo spisu mu žiadne preukázateľné trovy nevyplývajú, súd preto rozhodol tak, že žalovanému vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.